

Kielce, 13.05.2015 r.

WK-60.4. 2023.2015

Pan Rafał Łysiak
Burmistrz Miasta i Gminy Osiek

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych¹, w związku z § 4 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 roku w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania², przeprowadziła w Urzędzie Miasta i Gminy Osiek doraźną kontrolę w zakresie wybranych zagadnień gospodarki finansowej za 2014 rok i inne wybrane okresy. Protokół z kontroli omówiono i podpisano w dniu 16 marca 2015 r.

W wyniku kontroli stwierdzono niżej opisane nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy Osiek.

W **Rb-Z** - kwartalnym sprawozdaniu o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji Gminy Osiek wg stanu na koniec IV kwartału 2014 r. wykazano zobowiązania z następujących tytułów dłużnych:

Wyszczególnienie	kwota zadłużenia ogółem	Wobec:				
		sektor finansów publicznych	banki	pozostałe krajowe instytucje finansowe	przedsiębiorstwa niefinansowe	gospodarstwa domowe
ZOBOWIĄZANIA WG TYTUŁÓW	17 620 849,05	2 915 247,07	11 080 000,00	1 537 852,64	1 027 423,08	1 060 326,26
kredyty i pożyczki	12 617 852,64	0	11 080 000,00	1 537 852,64	0	0
krótkoterminowe	735 722,74	0	0	735 722,74	0	0
długoterminowe	11 882 129,90	0	11 080 000,00	802 129,90	0	0
wymagalne zobowiązania	5 002 996,41	2 915 247,07	0	0	1 027 423,08	1 060 326,26
z tytułu dostaw towarów i usług	1 027 423,08	0	0	0	1 027 423,08	0
pozostałe	3 975 573,33	2 915 247,07	0	0	0	1 060 326,26

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 ze zm.

² Dz. U. Nr 167, poz. 1747

Powyższe dane wykazane w łącznym sprawozdaniu Rb-Z wynikają ze sprawozdań jednostkowych jednostek podległych i sprawozdania jednostkowego Urzędu Miasta i Gminy jako jednostki i jako organu.

W dniu 2 stycznia 2014 r. Gmina Osiek zawarła z Nadwiślańskim Bankiem Spółdzielczym w Solcu Zdroju umowę o kredyt w rachunku bieżącym nr 1/RB/2014. Bank udzielił Gminie kredyt w rachunku bieżącym, w maksymalnej kwocie 1.800.000,00 zł na okres 12 miesięcy tj. od 02.01.2014 r. do 31.12.2014 r. Upoważnienie do zaciągnięcia kredytu i limit zobowiązań z tytułu kredytu na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu w kwocie 1.800.000 zł zostało określone w § 10 i 11 uchwały nr XXXIII/274/13 Rady Miejskiej w Osieku z dnia 24 grudnia 2013 r. w sprawie uchwalenia budżetu Miasta i Gminy Osiek na 2014 r.

W dniu 30.12.2014 r. zawarto aneks nr 1 do umowy o kredyt w rachunku bieżącym nr 1/RB/14 z dnia 02.01.2014 r. na podstawie którego część zadłużenia w kwocie 600.000 zł z tytułu zadłużenia wynikającego z udzielonego Gminie kredytu w rachunku bieżącym przechodzi w okres spłaty. Gmina zobowiązała się do spłaty zadłużenia w 12 równych miesięcznych ratach kapitałowych po 50.000 zł. Ostateczny termin spłaty zadłużenia ustalono na dzień 28.12.2015 r.

Nadwiślański Bank Spółdzielczy dokonał wypłaty kredytu zgodnie z aneksem w dniu 30.12.2014 r. na rachunek budżetu w kwocie 600.000,00 zł – WB nr 268 z dnia 30.12.2014 r. Kredyt został ujęty w ewidencji budżetu na koncie 134-000-00000-0000-03 i stan zadłużenia na dzień 31.12.2014 r. wynosił 600.000 zł.

Burmistrz w dniu 30.12.2014 r. zawierając ww. aneks z NBS zaciągnął kredyt bez stosownego upoważnienia Rady Miejskiej oraz bez uzyskania opinii RIO o możliwości spłaty kredytu. Nieprawidłowość narusza art. 91 ust. 1 i ust. 2, art. 212 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³ i art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. c ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁴. Nie dokonanie spłaty kredytu zaciągniętego na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego stanowi naruszenie art. 89 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Wykazane w sprawozdaniu Rb-Z wg stanu na koniec IV kwartału 2014 r. zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek wobec pozostałych krajowych instytucji finansowych w kwocie 1.537.852,64 zł wynikają z zwartych umów:

1) W dniu 17 kwietnia 2014 r. Gmina Osiek zawarła porozumienie MWT/77/2014 z M.W. Trade S.A. przedmiotem, którego było wyrażenie przez Gminę zgody na wstąpienie MWT w prawa zaspokojonego wierzyciela w trybie art. 518 § 1 pkt 3 k.c. poprzez zapłatę na rzecz wierzycieli z pierwotnego stosunku zobowiązaniowego łączącego Gminę z wierzycielami kwot: należności głównej w wysokości 966.303,42 zł i odsetki od uregulowanych należności w wysokości 9.419,32 zł.

Gmina oświadczyła, iż ww. wierzytelności są bezsporne, nieprzedawnione i w całości należne wierzycielom. Wierzytelności będące przedmiotem porozumienia powstały z tytułu zawartych przez Gminę umów sprzedaży lub świadczenia usług, udokumentowanych fakturami VAT oraz notami odsetkowymi z 67 podmiotami.

³ Dz. U. z 2013 r. poz. 885 ze zm., dalej ustawy o finansach publicznych

⁴ Dz. U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.

MWT wstąpiła w prawa zaspokojonego wierzyciela co do wierzytelności ogółem kwoty 975.722,74 zł. W zamian za zgodę MTW na spłatę wierzytelności Gmina zobowiązała się do zapłaty opłaty prowizyjnej w wysokości 75.618,51 zł.

Gmina zobowiązała się dokonać spłaty wierzytelności przysługującej MWT w ratach, według następującego harmonogramu:

Nr raty	RAZEM do zapłaty	Data płatności	Kwota główna zobowiązania	Prowizja
1	39.452,31	2014-05-31	30.000,00	9.452,31
2	39.452,31	2014-06-30	30.000,00	9.452,31
3	39.452,31	2014-07-31	30.000,00	9.452,31
4	39.452,31	2014-08-31	30.000,00	9.452,31
5	39.452,31	2014-09-30	30.000,00	9.452,31
6	39.452,31	2014-10-31	30.000,00	9.452,31
7	39.452,31	2014-11-30	30.000,00	9.452,31
8	39.452,31	2014-12-31	30.000,00	9.452,34
9	735.722,74	2015-01-16	735.722,74	0,00
Razem:	1.051.341,25		975.722,74	75.618,51

W 2014 roku dokonano przelewu z rachunku Gminy na rachunek MWT 8 rat po 39.452,31 zł odpowiednio w dniach: 16 maja 2014 r., 17 czerwca 2014 r., 17 lipca 2014 r., 19 sierpnia 2014 r., 17 września 2014 r., 16 października 2014 r., 14 listopada 2014 r. i 22 grudnia 2014 r.

W dniu 16.01.2015 r. zawarto ugodę pomiędzy Gminą Osiek a M.W. Trade S.A. przedmiotem której było ustalenie zasad spłaty przez Gminę wierzytelności na łączną kwotę 735.722,74 zł wynikających z niespłaconej przez Gminę na rzecz MWT kwoty pieniężnej wynikającej z raty kapitałowej nr 9 porozumienia nr MWT/77/2014 z dnia 17.04.2014 r.

MWT zobowiązała się do rozłożenia zapłaty ww. kwoty na raty płatne w okresach miesięcznych w zamian za co Gmina zapłaci opłatę prowizyjną w wysokości 89.839,10 zł. Gmina na mocy ugody zobowiązała się dokonać spłat kwoty zobowiązania według następującego harmonogramu:

Nr raty	RAZEM do zapłaty	Data płatności	Kwota główna zobowiązania	Prowizja
1.	3.906,05	2015-02-20	0,00	3.906,05
2.	3.906,05	2015-03-20	0,00	3.906,05
3.	3.906,05	2015-04-20	0,00	3.906,05
4.	3.906,05	2015-05-20	0,00	3.906,05
5.	3.906,05	2015-06-20	0,00	3.906,05
6.	24.628,79	2015-07-20	20.722,74	3.906,05
7.	23.906,05	2015-08-20	20.000,00	3.906,05
8.	23.906,05	2015-09-20	20.000,00	3.906,05
9.	23.906,05	2015-10-20	20.000,00	3.906,05
10.	23.906,05	2015-11-20	20.000,00	3.906,05
11.	23.906,05	2015-12-20	20.000,00	3.906,05
12.	55.156,05	2016-01-20	51.250,00	3.906,05
13.	55.156,05	2016-02-20	51.250,00	3.906,05
14.	55.156,05	2016-03-20	51.250,00	3.906,05

15.	55.156,04	2016-04-20	51.250,00	3.906,04
16.	55.156,05	2016-05-20	51.250,00	3.906,05
17.	55.156,04	2016-06-20	51.250,00	3.906,04
18.	55.156,05	2016-07-20	51.250,00	3.906,05
19.	55.156,04	2016-08-20	51.250,00	3.906,04
20.	55.156,05	2016-09-20	51.250,00	3.906,05
21.	55.156,04	2016-10-20	51.250,00	3.906,04
22.	55.156,05	2016-11-20	51.250,00	3.906,05
23.	55.156,04	2016-12-20	51.250,00	3.906,04
Razem:	825.561,84		735.722,74	89.839,10

2) W dniu 28 sierpnia 2014 r. zawarto umowę o restrukturyzację zadłużenia i przejęcie długu pomiędzy Gminą Osiek, a Magellan S.A. z siedzibą w Łodzi. Strony ustaliły, że Spółka Magellan zrestrukturyzuje zadłużenie Gminy na zasadach określonych art. 518 § 1 pkt 3 KC w łącznej kwocie 728.753,33 zł. Spółka zobowiązała się spłacić zadłużenie w stosunku do 57 wierzycieli w dniu 29 sierpnia 2014 r.

Gmina zobowiązała się zapłacić prowizję z tytułu restrukturyzacji zadłużenia w wysokości 71.600,00 zł oraz odsetki wg następującego harmonogramu:

NR RATY	Data płatności	Razem	Kwota główna	Odsetki bieżące	Prowizja	Pozostały do spłaty kapitał główny
1	2015-02-05	38994,35	38355,44	638,91		728753,33
2	2015-03-18	56410,54	38355,44	155,10	17900,00	690397,89
3	2015-04-18	38466,20	38355,44	110,76		652042,45
4	2015-05-18	38456,32	38355,44	100,88		613687,01
5	2015-06-18	56353,17	38355,44	97,73	17900,00	575331,57
6	2015-07-18	38443,71	38355,44	88,27		536976,13
7	2015-08-18	38440,14	38355,44	84,70		498620,69
8	2015-09-18	56333,62	38355,44	78,18	17900,00	460265,25
9	2015-10-18	38424,80	38355,44	69,36		421909,81
10	2015-11-18	38420,59	38355,44	65,15		383554,37
11	2015-12-18	56312,19	38355,44	56,75	17900,00	345198,93
12	2016-01-18	38407,56	38355,44	52,12		306843,49
13	2016-02-18	38401,05	38355,44	45,61		268488,05
14	2016-03-18	38392,01	38355,44	36,57		230132,61
15	2016-04-18	38388,02	38355,44	32,58		191777,17
16	2016-05-18	38380,66	38355,44	25,22		153421,73
17	2016-06-18	38374,99	38355,44	19,55		115066,29
18	2016-07-18	38368,05	38355,44	12,61		76710,85
19	2016-08-18	38361,93	38355,41	6,52		38355,41
		802129,90	728753,33	1776,57	71600,00	7287533,03

W 2014 roku nie dokonywano wydatków z tytułu ww. umowy zawartej ze Spółką Magellan.

Zobowiązania będące przedmiotem zawartych umów restrukturyzacji zadłużenia są ujęte jako zobowiązania z tytułu dostaw i usług w ewidencji księgowej Urzędu Miasta i Gminy.

Zobowiązania wynikające z ww. porozumienia z MW Trade S.A. i Magellan S.A. wynosiły odpowiednio:

- na dzień 31.12.2014 r. - 1.537.852,64 zł,
- na dzień 30.09.2014 r. - 1.656.209,60 zł,
- na dzień 30.06.2014 r. - 972.436,63 zł.

W sprawozdaniu Rb-Z na koniec IV kwartału 2014 r. ww. zobowiązania zostały wykazane natomiast nie zostały ujęte w sprawozdaniach Rb-Z na koniec II i III kwartału 2014 r. Nie wykazanie wszystkich zobowiązań wg poszczególnych tytułów dłużnych w sprawozdaniu Rb-Z stanowi naruszenie § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

Ponadto w dniu 21.01.2015 r. zawarto porozumienie MWT/4/2015 pomiędzy Gminą Osiek a M.W. Trade S.A. przedmiotem, którego było wyrażenie przez Gminę zgody na wstąpienie MWT w prawa zaspokojonego wierzyciela w trybie art. 518 § 1 pkt 3 k.c. poprzez zapłatę na rzecz wierzycieli z pierwotnego stosunku zobowiązaniowego łączącego Gminę z wierzycielami kwot: należności głównej w wysokości 903.241,01 zł i odsetki od uregulowanych należności w wysokości 5.281,97 zł.

Gmina oświadczyła, iż ww. wierzytelności są bezsporne, nieprzedawnione i w całości należne wierzycielom. Wierzytelności będące przedmiotem porozumienia powstały z tytułu zawartych przez Gminę umów sprzedaży lub świadczenia usług, udokumentowanych fakturami VAT oraz notami odsetkowymi z 18 podmiotami.

MWT wstąpiła w prawa zaspokojonego wierzyciela co do wierzytelności ogółem kwoty 908.522,98 zł. W zamian za zgodę MTW na spłatę wierzytelności Gmina zobowiązała się do zapłaty opłaty prowizyjnej w wysokości 116.926,91 zł. W porozumieniu ustalono, że kwota należności głównej od dnia 22.01.2015 r. podlegać będzie oprocentowaniu według stopy zmiennej, równej stopie WIBOR 6M powiększonej o stałą marżę w wysokości 1,49 punktów procentowych rocznie.

Gmina zobowiązała się dokonać spłaty wierzytelności przysługującej MWT w ratach, według następującego harmonogramu, który będzie podlegał aktualizacji ze względu na zmianę oprocentowania.

NR RATY	Data płatności	Razem	Kwota główna	Odsetki umowne	Prowizja	pozostałe należności (noty odsetkowe)
1	2015-02-20	6419,31		2598,36	3340,77	480,18
2	2015-03-20	6246,09		2425,14	3340,77	480,18
3	2015-04-20	6505,93		2684,98	3340,77	480,18
4	2015-05-20	6419,31		2598,36	3340,77	480,18
5	2015-06-20	6505,93		2684,98	3340,77	480,18
6	2015-07-20	6419,31		2598,36	3340,77	480,18
7	2015-08-20	6505,93		2684,98	3340,77	480,18
8	2015-09-20	6505,93		2684,98	3340,77	480,18
9	2015-10-20	6419,31		2598,36	3340,77	480,18
10	2015-11-20	6505,93		2684,98	3340,77	480,18
11	2015-12-20	6419,30		2598,36	3340,77	480,17

12	2016-01-20	10709,35	4683,60	2684,98	3340,77	
13	2016-02-20	16011,82	10000,00	2671,05	3340,77	
14	2016-03-20	15811,69	10000,00	2470,92	3340,77	
15	2016-04-20	15952,37	10000,00	2611,60	3340,77	
16	2016-05-20	15839,36	10000,00	2498,59	3340,77	
17	2016-06-20	15892,92	10000,00	2552,15	3340,77	
18	2016-07-20	15781,83	10000,00	2441,06	3340,77	
19	2016-08-20	15833,47	10000,00	2492,70	3340,77	
20	2016-09-20	15803,74	10000,00	2462,97	3340,77	
21	2016-10-20	15695,52	10000,00	2354,75	3340,77	
22	2016-11-20	14301,70	8557,41	2403,52	3340,77	
23	2016-12-20	5642,14		2301,37	3340,77	
24	2017-01-20	70718,85	65000,00	2378,08	3340,77	
25	2017-02-20	70525,63	65000,00	2184,86	3340,77	
26	2017-03-20	70139,67	65000,00	1798,90	3340,77	
27	2017-04-20	70139,19	65000,00	1798,42	3340,77	
28	2017-05-20	69894,19	65000,00	1553,42	3340,77	
29	2017-06-20	69752,75	65000,00	1411,99	3340,76	
30	2017-07-20	69520,22	65000,00	1179,45	3340,77	
31	2017-08-20	69366,31	65000,00	1025,55	3340,76	
32	2017-09-20	69173,10	65000,00	832,33	3340,77	
33	2017-10-20	68959,25	65000,00	618,49	3340,76	
34	2017-11-20	68786,66	65000,00	445,89	3340,77	
35	2017-12-20	88585,28	85000,00	244,52	3340,76	
		1099709,29	903241,01	74259,40	116926,91	5281,97

Zabezpieczeniem spłaty zobowiązań wobec M.W. Trade S.A. i Magellan S.A. zgodnie z zawartymi porozumieniami ustalono udzielenie prawnego zabezpieczenia przez Gminę w postaci weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Na podstawie zawartych porozumień zaciągnięto zobowiązanie zaliczane do tytułów dłużnych, a zawarte porozumienia mają charakter umowy pożyczki określony w art. 720 Kodeksu cywilnego. Do zawarcia porozumień Burmistrz nie posiadał upoważnienia organu stanowiącego (Rady Miejskiej). Zgodnie z art. 211 ust. 1 ustawy o finansach publicznych budżet jednostki samorządu terytorialnego jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki. Uchwała budżetowa jest aktem normatywnym, stanowiącym - stosownie do dyspozycji art. 211 ust. 4 cyt. ustawy - podstawę gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego w roku budżetowym. Art. 91 ust. 1 ustawy o finansach publicznych nakłada natomiast formalne i merytoryczne ograniczenie w zaciąganiu zobowiązań j.s.t i odwołuje do wysokości limitu określonego w uchwale budżetowej. Limit zobowiązań, zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy, jest obligatoryjnym elementem uchwały budżetowej. W przedmiotowej sprawie Rada Miejska nie podejmowała żadnej uchwały w sprawie zaciągnięcia zobowiązania finansowego. Zaciągnięte zobowiązania na podstawie porozumień dotyczących restrukturyzacji zobowiązań z tytułu dostaw i usług będą spłacane wydatkami i obciążają budżet gminy

na lata 2015 – 2017. Na dzień zawarcia porozumień wieloletnia prognoza finansowa nie określała przedsięwzięć związanych z realizacją wydatków obejmujących spłatę zrestrukturyzowanych zobowiązań wobec dostawców. Zgodnie z art. 228 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej może zawierać upoważnienie dla zarządu jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją zamieszczonych w niej przedsięwzięć.

W sprawozdaniach Rb-28S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 r. wykazano zobowiązania ogółem, w tym zobowiązania wymagalne. Ze sprawozdań jednostkowych Rb-28S wynikają następujące sumy zobowiązań:

Jednostka	Ogółem zobowiązania	Zobowiązania wymagalne powstałe w latach ubiegłych	Zobowiązania wymagalne powstałe w 2014 r.	Razem zobowiązania wymagalne
Urząd Miasta i Gminy	3 806 427,81	317 673,67	1 014 899,05	1 332 572,72
Zespół Szkół w Osieku	3 815 284,23	1 282 504,85	1 230 086,81	2 512 591,66
PSP w Suchowoli	524 615,17	148 037,54	194 702,28	342 739,82
PSP w Szwagrowie	501 913,94	138 168,70	184 475,15	322 643,85
PSP w Ossali	434 206,15	67 567,98	178 872,43	246 440,41
PSP w Pliskowoli	379 710,88	67 798,39	165 419,56	233 217,95
OPS w Osieku	133 046,04	-	12 790,00	12 790,00
	9 595 204,22	2 021 751,13	2 981 245,28	5 002 996,41

Ustalono, że zobowiązania w jednostkach budżetowych dotyczą w szczególności nie przekazanych w terminie odpisów na zakładowe fundusze świadczeń socjalnych oraz zobowiązań z tytułu składek przekazywanych na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Najwyższe zobowiązania wymagalne wynikają ze sprawozdania Rb-Z Zespołu Szkół w Osieku wobec ZUS i dotyczą zaległości za m-c wrzesień – grudzień 2012 r., luty – kwiecień 2013 r., marzec – maj 2014 r., lipiec – grudzień 2014 r. oraz nieprzekazanych odpisów na ZFŚS za lata 2004 – 2007.

W Urzędzie Miasta i Gminy na dzień 31.12.2014 r. wystąpiły zobowiązania wymagalne z tytułu nieprzekazanych w terminie składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i fundusz pracy za m-c październik 2014 r., których termin płatności upłynął w dniu 05.11.2014 r. oraz za m-c listopad 2014 r., których termin płatności upłynął w dniu 05.12.2014 r. Ponadto ustalono, że z opóźnieniem przekazano na rachunek ZUS w 2014 r. składki za m-ce luty, maj, czerwiec - opóźnienie do 2 dni oraz ze znacznym opóźnieniem za m-ce lipiec, sierpień i wrzesień 2014 r. Niepłacenie w terminie składek stanowi naruszenie odpowiednio: składek na ubezpieczenie społeczne w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych⁵, składek na ubezpieczenie zdrowotne - art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych⁶ oraz składek na Fundusz Pracy - art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy⁷.

W UMiG nie dokonano terminowych wpłat na PFRON za m-ce czerwiec, październik, listopad i grudzień 2014 r. Wpłatę za m-c czerwiec 2014 r. w kwocie 8.807 zł przekazano 18.08.2014 r., wpłatę

⁵ Dz.U. z 2015 r. poz. 121 ze zm.

⁶ Dz.U. z 2015 r. poz. 581 ze zm.

⁷ Dz.U. z 2013 r. poz. 674 ze zm.

za m-c październik 2014 r. w kwocie 7.836 zł przekazano w dniu 15.01.2015 r., wpłatę za m-c listopad 2014 r. w kwocie 7.316 zł przekazano w dniu 15.01.2015 r. oraz wpłatę za m-c grudzień 2014 r. w kwocie 7.089 zł przekazano w dniu 05.02.2015 r. Nieterminowe dokonywanie wpłat na PFRON stanowi naruszenie art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych⁸.

W UMiG na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” ujęto zobowiązania z tytułu nieprzekazanych w terminie odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych za lata 2004 – 2014 ogółem w kwocie 331.525,63 zł. Nie wypełnienie ustawowego obowiązku terminowego przekazania środków na fundusz świadczeń socjalnych pracowników jednostek budżetowych stanowi naruszenie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych⁹.

W sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce deficycie Gminy Osiek za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 r. nie wykazano w pozycji D.11 kwoty 600.000 zł – przychodów z tytułu kredytów i pożyczek, które wynikają z ewidencji księgowej – konto 134-000-00000-0000-03 ewidencji budżetu na którym ujęto na podstawie wyciągu bankowego nr 268 w dniu 30.12.2014 r. wpływ kredytu na rachunek budżetu zgodnie z aneksem zawartym w dniu 30.12.2014 r. do umowy o kredyt w rachunku bieżącym nr 1/RB/14 z dnia 02.01.2014 r. Nieprawidłowość polegająca na nie wykazaniu w sprawozdaniu RB-NDS przychodów w kwocie 600.000 zł narusza § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁰.

Na podstawie przedstawionej do kontroli ewidencji wykonania budżetu ustalono, że w 2014 r. korzystano również z finansowania przejściowego deficytu środkami sum depozytowych ogółem w kwocie 225.000 zł. Środki były pożyczane z rachunku sum depozytowych Urzędu i przekazywane na rachunek budżetu przy czym zwrotu środków dokonywano w okresach kwartalnych i na dzień 31.03, 30.06, 30.09 i 31.12 nie występowało saldo tzw. „pożyczonych” środków na finansowanie przejściowego deficytu. Nieprawidłowość narusza art. 6 ust. 1 w związku z art. 5 ustawy o finansach publicznych.

Z ustaleń kontroli wynika, że w Urzędzie występują zobowiązania wymagalne z tytułu dostaw i usług oraz dokonywano zapłaty odsetek z tytułu nieterminowego regulowania zobowiązań. W 2013 roku zapłacono odsetki ogółem na kwotę 15.552,08 zł, a w 2014 roku zapłacono odsetki ogółem na kwotę 38.342,21 zł. Najwyższą kwotę odsetek stanowią odsetki naliczone na skutek nieterminowego regulowania zobowiązań w 2013 i 2014 r. za dostawę wody pitnej do PPU PROPOL Sp. z o.o. w Osieku. Z ustaleń kontroli wynika, że objęte kontrolą zobowiązania ogółem na kwotę 952.117,44 zł regulowano z opóźnieniem do 170 dni. Z zapłaconych w latach 2013 – 2015 (do dnia kontroli) odsetek do PPU PROPOL sp. z o.o. w Osieku ogółem na kwotę 29.839,02 zł odsetki od nieterminowo uregulowanych zobowiązań powstałych w latach 2013 – 2014 wynoszą 25.267,86 zł. Nieterminowe regulowanie zobowiązań stanowi nieprzestrzeganie podstawowych zasad gospodarki finansowej i stanowi naruszenie art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Ustalono, że zobowiązania wobec PPU PROPOL sp. z o.o. w Osieku powstawały w związku z zakupem wody pitnej dla mieszkańców Miasta i Gminy Osiek. Na podstawie uchwały

⁸ Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 ze zm.

⁹ Dz. U. z 2015 r. poz. 111 ze zm.

¹⁰ Dz. U. z 2014 r. poz. 119 ze zm.

Nr XI/94/2000 Rady Miejskiej w Osieku z dnia 16 kwietnia 2000 r. w sprawie utrzymania limitu dopłat do wody pitnej dla indywidualnych odbiorców na terenie Miasta i Gminy Osiek ze środków ujętych w planie wydatków budżetu finansowany jest zakup wody pitnej w ilości 5 m³ miesięcznie. Zgodnie z art. 24 ust. 6 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków¹¹ Rada gminy może podjąć uchwałę o dopłacie dla jednej, wybranych lub wszystkich taryfowych grup odbiorców usług. Dopłatę gmina przekazuje przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu. Funkcjonujący system bezpośredniego finansowania z budżetu zakupu wody pitnej dla mieszkańców w ilości 5 m³ miesięcznie, nie znajduje podstaw w obowiązujących przepisach.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania powyżej wskazanych przepisów prawa.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy poprzez wskazanie osób odpowiedzialnych w protokole z kontroli, Burmistrz oraz Skarbnik Gminy ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Organem wykonawczym gminy jest Burmistrz, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Miejskiej, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Burmistrz, jako organ wykonawczy gminy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu, jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli zarządczej, spoczywa na Burmistrzu (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Podjąć systematyczne działania zapewniające utrzymanie płynności finansowej, pozwalającej, w szczególności na terminowe regulowanie obciążających Gminę zobowiązań w celu niedopuszczenia do powstania kolejnych zobowiązań wymagalnych oraz zapłaty odsetek, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
2. Kredyty, pożyczki oraz zobowiązania jednostki samorządu terytorialnego z wyemitowanych papierów wartościowych zaciągać w granicach limitów zobowiązań określonych w uchwale budżetowej, stosownie do art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

¹¹ Dz. U. z 2015 r. poz. 139

3. Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, emitowanych papierów wartościowych zaciągać w ramach upoważnienia wynikającego z uchwały budżetowej lub w wykonaniu uchwały organu stanowiącego podjętej w sprawie zaciągnięcia zobowiązania, stosownie do art. 212 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych i art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. c ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
4. Przestrzegać, aby suma zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego z wyemitowanych papierów wartościowych nie przekraczała kwoty określonej w uchwale budżetowej, stosownie do art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
5. Przestrzegać art. 91 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym – w przypadku ubiegania się przez jednostkę samorządu terytorialnego o kredyt lub pożyczkę na cel, o którym mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 i art. 90, a także w przypadku zamiaru emisji przez jednostkę samorządu terytorialnego papierów wartościowych na cel, o którym mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 i art. 90, zarząd tej jednostki jest obowiązany uzyskać opinię regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty kredytu lub pożyczki lub wykupu papierów wartościowych.
6. Dokonywać do końca roku budżetowego spłaty kredytu zaciągniętego na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego, stosownie do art. 89 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
7. Zaciągać zobowiązania do wysokości planowanych wydatków ujętych w budżecie oraz w granicach upoważnień ustalonych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta, mając na uwadze art. 228 ust. 1 pkt 1 i pkt 2, art. 261 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych i art. 60 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
8. Przy ewentualnym zawieraniu umów i porozumień w zakresie wykupu wierzytelności gminy bezwzględnie stosować tryb określony dla przypadków zaciągania kredytów i pożyczek łącznie z uzyskaniem stosownego upoważnienia Rady Miasta do dokonania tego rodzaju czynności mając na uwadze, że zobowiązania tego typu podlegają zaliczeniu do tytułów dłużnych długu publicznego.
9. Składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne oraz fundusz pracy opłacać w terminach określonych w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, w związku z art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych i art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy - w terminie do 5 dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który one przysługują.
10. Terminowo dokonywać wpłat na PFRON - w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu w którym zaistniały okoliczności powodujące powstanie obowiązku opłat, stosownie do art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.
11. Przekazywać na rachunek bankowy Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych należyny odpis w terminach określonych w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych tj. równowartość dokonanych odpisów na dany rok kalendarzowy przekazywać w terminie do dnia 30 września tego roku, z tym że w terminie do dnia 31 maja tego roku przekazywać kwotę stanowiącą co najmniej 75% równowartości odpisów.

12. Zapewnić finansowanie zobowiązań Gminy Osiek wyłącznie ze środków publicznych, bez wykorzystania środków zgromadzonych na rachunkach bankowych depozytów, stosownie do art. 6 ust. 1, w związku z art. 5 ustawy o finansach publicznych.
13. Zapewnić przekazywanie środków na wydatki dla placówek oświatowych w sposób umożliwiający kierownikom tych jednostek terminowe regulowanie zobowiązań.
14. Zapewnić prawidłowe wykazywanie danych w sprawozdaniach Rb-NDS, i Rb-Z, zgodnie z przepisami Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej- w zakresie sprawozdania Rb-NDS oraz przepisami Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych - w zakresie sprawozdania Rb-Z.
15. Podjąć uchwałę w zakresie stosowania dopłat do wody pitnej dla indywidualnych odbiorców z terenu Miasta i Gminy Osiek stosownie do art. 24 ust. 6 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku, o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, przy uwzględnieniu art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z jednoczesnym uchynieniem uchwały Nr XI/94/2000 Rady Miejskiej w Osieku z dnia 16 kwietnia 2000 r.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od Pana Burmistrza zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Do wiadomości:

Rada Miejska w Osieku

ZASTĘPCA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach

mgr Zbigniew Rekas